

דאיון השבוע עם שר האוצר לוי אשכול / "מעריב" 9.10.59

"אני ממלא שליחות - מוכן להמשיך"

עשרות מיליונים באמתחתו של שר האוצר / לא יועלו מסים אלא אם כן... /

- כלום לא יופחת!"

שר האוצר ישב מאחורי המכתבה הגדולה, עצם עיניו בליאות, נאנח, ביקש כוס תה. בשעה אחת אחר חצות הגיע מלונדון ללוד, בתשע אפס, אפס, בבוקר ישב במשרדו. עשר ושלושים: ישיבת הממשלה. שלוש ושלושים: פנחס ספיר ודו הורוביץ נכנסים להתייעצות, - אחר כך הגיע תורי.

"נו, אמר השר בקול עייף, "מה אתה רוצה לדעת? פיחות - שמיחות?"

"לא!" אמרה, אני הייתי מתחיל דווקא מן התוספת הבעל"ס? כמה,

מתי, ואיך נקבל את ההלואה מן הבנק העולמי?"

ראיתי שאיש שיחי מבסוס, כי עזבתי, לפחות זמנית את הפיחות הלירה,

לגם מן התה, ואמר: "הבנק העולמי?!" אהה מכיר את הבדיחה עם הבחור חוסן?

לא! אז בוא ותלמד אותה, היא די טובה: בעיירה היה בחור צעיר ושידכו לו

בחורה, כמנהג גוברין יהודאין מימים ימימה. הביט הבחור בנערה - פעם

ופעמיים ושלוש, וספק: אין אני יכול לומר כן או לאו, עד שאני רואה אותה,

נו, איך להגיד (מהסס) - כביום היוולדה! מה לא עושים יהודים בשביל להשיא

בת? נכנסו השניים לחדר. אחרי חמש דקות יוצא הצעיר ואומר: לא! היא לא

באה בחשבון! תמהו כולם, למה? הסביר הבחור: האף שלה אינו מוצא חן בעיני...

שאלה: כנגד מה הדברים האפורים?"

אשכול: קודם כל, ביררנו מה הסיכויים הריאליים לקבל את הלואה, כדי שלא

יקרה לנו מה שאירע לבחורה ההיא ולא יימצא פתאום איזה אף שאיננו מוצא

חן בעיני משהו..."

מר אשכול מה הן הערביות שהבנק העולמי דורש בדרך כלל?"

הוא (מנהם קמעה): "דורשים! דורשים! ערבונות, בטחונות, הם זהירים מאוד. אם זה יגיע לכך שנקבל את ההלוואה, נצטרך להציע לבנק העולמי ערבות העושה רושם!

רוצים לדעת - מי, מה ואיך

"ועצם קיום המדינה, וחתימתה על הסדרות - אינם מספיקים?"

אשכול: (בעצב מה) "לא! נצטרך לחתום גם ערבות מן הטבע. למשל, - ים המלח, פרויקט גדול! גדול! כבר מוכרים איזה עשרה אלפים לשנה! אם מבקשים הלוואה בשביל זה דבר מעין זה - יתנו! הזכרנו בשיחתנו גם את נמל אשדוד. יש מחשבה להקים רשות נמל אשדוד מיוחדת. דובר שם אודות פיתוח החשמל והבנק הממלכתי לתעשייה. הם דורשים שם ערבות! אוהו! רוצים לדעת בדיוק מי, מה ואיך. מה יש? זו זכותם. ההלוואות הן לזמן ארוך, חמש עשרה - עשרים שנה. מעניין! תשמע - אפילו אילת, על כל מגבולותיה מושכת אותם, יש להם שכל! הם יודעים כי נמל אילת יהיה קשור אוטומטית ביצוא של עשרות אלפי טונות אשלג! תה יודה מה? לו היינו פונים לבנק העולמי לפני שנתיים ומבקשים הלוואה, יתכן מאוד מאוד שהיו אומרים - לא! באל"ף רבתי. עכשיו הם חושבים טובות עלינו. שלחו שני בחורים שיטבו כאן חודש, בדקו וחקרו, שמעו וראו - וכתבו רפורט. ראינו אוהו - הוא חיובי. אתה רוצה לקרוא בו? מצטער אי-אפשר. התחייבנו בפני הבנק העולמי לא לפרסמו. זה מנהג אצלם. מדוע? יש מדינות עליהן כתבו, "נשיך" דו"ח גרוע, למה לבייש אותם? חוץ מזה: הבחורים האלה שכותבים את הרפורטים, אובייקטיביים ומעשיים הרבה יותר אם ידעו כי לא יתווכחו אתם בציבור. העיקר: הכפורט עלינו יפה, הם אומרים שם בין השאר בערך כך: אין לעצום את העיניים מלראות את קשיי ישראל ^הנניני מטבע ושערים, אבל ישראל הצליחה לגייס אמצעים כספיים גדולים והשקיעה אותם בצורה טובה, ויש יסוד גמור לסמוך עליה.

מלה בלירה (לפני הפיחות)

שר האוצר לבש חליפה כחלחלה, חולצה לבנה, עניבה ירקרקת. יש לו גבינים עבים, ידיים כבדות וקול מחוספס, הנשמע חוקפני כלשהו, אך נוטה להתרכך מעת לעת. כאשר מדובר בענין הקרוב במיוחד ללבו של אשכול, הוא מדבר במה שקורין החברה "שוטפת" - ואיזו! אולם כשמגיעה השיחה לפרשת דרכים, "זיאלקטית" רגישה, דיפלומטית, הוא נעצר. מוריד את משקפיו מאפו, מלטף את שפמו, ועובר לנסיעה איטית מאוד: מלה בלירה, (שלפני הפיחות). למשל, כשהמדובר הוא באדון יוג'ין בלק, מנהל הבנק העולמי, ירום הודו. אחרי שקל אשכול כל משפט, היטב, היטב, ספירו: מר בלק הוא אמריקאי העומד מזה 14 שנה בראש הבנק העולמי (הון רשום: 21 ביליון דולר) יש לו "סטנדינג גדול", הוא כעל רצון חזק, ומטיל אוכפו על סביביו.

קריאת ביניים: "כמו לוי אשכול - באוצר!"

חשובה מתחייכת: "עזטב, עזוב בלי השוואות!"..

ממשיך: "העיקר - יוג'ין בלק עושה את מרבית המלאכה, אין לי ספק כי האיש רואה את הבנק באספק-סיפס נרחב כמסיר בינלאומי רב עוצה, המאפשר לו למלא שליחויות בקנה מידה עולמי, הוא, גאה למשל, כי הצליח לפשר השנה במחלוקת הודית-פאקיסטנית הקשורה במפעל השקאה עצום. שאיפתו של בלק - להיות מביא פחות וישע לתבל. אתה למין למה אני מתכוון? - פיגורה כל-יכולה בשטח הפיננסי!"

מצרים-נעלים מערביות

שאלה: "מדוע מעוניין מר בלק כל כך במצרים? בתעלת סואץ?"

בסדר אסואן? למה הוא נוסע לשם כל כך הרבה?"

אשכול אחרי הרהורים כבדים, פלוס לגמות ממשומות): ובכן: "במו"מ שלו

עם המצרים בקשר לאסואן, מופיע אצל בלק אותו רצון שהזכרתי, להיות גורם

בזירה הבינלאומית. ח חשוב קצת: מצרים זו הריהי, לכאורה, חתיכה מדינית הראויה להתכבד בה. נדמה כי היא נצבת בין מזרח ומערב. וכוח זשבלק רוצה שמצרים תן בנעלים מערביות. אז הוא השתדל! מילא, לא הלך לו... ברור, שהרבה מהחלטות הבנק העולמי תלוי בבריטניה, וברא ובראשונה באמריקה. הבנק מתנסה לפעמים גם בשדכנות מנסה לרתום מקורות כספיים פרטיים למשימותיו. דוגמא? ההלוואה אשר ניהנה בימים אלה להודו. (בצחוק) אל תדאג כשרוצים לתת כסף - יש הרבה שליחים למקום"...

שאלה: "כלום יכולה ארצות-הברית להפריע במתן הלוואה

מסעם הבנק העולמי למדינה כלשהי?"

תשובה: "היא צריכה רק לרמוז - וגמרנו!"

שאלה: "האם תקבל קע"ם את ההלוואה להרחבת תעלת סואץ?"

אשכול: "איני מנחש ניהושים"

דעת-הקהל העולמית - השפיעה

שאלה: "האם ניסיתם למעוע את מתן הלוואה, בהסתמך על ההסגר

המצרי החוסס את התעלה בפני ספינות ישראל?"

כאן אנו מתחילים במו"מ קצר כיצד יש לנסח תשובה

מסויימת - לקושיה דלמעלה. לבטוף אנו מסכמים, כי אני מתחייב בזה לכתוב - כך: "אילמלא התערבות ערבות דעת-הקהל העולמית היתה מצרים מקבלת את ההלוואה כבר לפני חודשיים!" סימן קריאה. "אין ספק כי לדעת-הקהל יש השפעה גדולה בפרשה זו - הקודה. ראשי הבנק העולמי מוכרחים להתחשב. נקודה. הם עומדים חתה לחץ עצום. נקודה. בלק קיבל אפילו אגרת מכומר בפטיסטי אחד שביקש לא לאשר למצרים את ההלוואה. נקודה. אף מלה יותר!"

"שמרתי על ההסכט?"

"מר אשכול, מה בדבר השמועה המתהלכת כי ישראל הסכימה לא

להפריע עוד למצרים, בתנאי שגם לה תינתן הלוואה?"

לא מעוקצין לא מדובשין

אשכול (בכעס) באבע-מעשיות. ההשתדכות להלוואה החלה עוד בוועידת קרן המטבע בניו-דלהי. ניהלו שם שיחות עם יוג'ין בלק והוא ^{אמר} בסוּן של אוהרה: "אלת לכם משלחת סקר ונראה, או כן או לא, מסכימים? אמרנו: מסכים! לוקחים על עצמנו את ה"ריסק"! אני רוצה שיהיה ברור כי לא עשינו שום "עיסקות" עם הבנק העולמי. סיכמתי עם דולק (הורוביץ) כי באם יבוא איזה רמז קל שבקלים בדבר ויתור למצרים תמורת הלוואה לישראל נאמר למר בלק: חודה! לא מדובשין, ולא מעוקצין!

עשרות מיליונים - מספיק

שאלת השאלות: וכמה אדוני שר האוצר נקבל מן הבנק העולמי?

תשובה: עשרות מיליונים, עשרות מיליונים!

אני (מנסה) בערך בדיוק?

אשכול תקיף נורא: "יותר לא תשמע ממני היום. עשרות מיליונים זה לא מספיק? - מספיק. העיקר שנראה אותם..."

מסתבר, כי כל שמנה וסלחה של עולם הפיננסים הבינלאומי נכחה בוועידת הבנק העולמי. בין השאר יכולת לפגוש שם את אנטואן פיניי, שר האוצר הצרפתי, את ארהארד הגרמני, דסאי ההודי, אנרסון האמריקאי ו... אשכול שלנו. מספר שר האוצר: "אני כבר זכפתי לשמוע קברניט של מדינה אדירה אומר לי בשלוות נפש גמורה: "אתה יודע, שאינני בטוח אם ישראל שייכת עדיין לקבוצת המדינות הנחשלות..."

אוי לי מיוצרי

ושר האוצר ממשיך:

"או עכשיו ככה: הבנק העולמי, רואה כאחת ממשיכותיו העריות לתת סיוע כספי למדינות נחשלות. אנחנו - מדינה נחשלת אנחנו? לא! ואם לאו - אין-אנו זכאים לסיוע כמו סתכנו: אוי לי מיוצרי ואוי לי מיוצרי.. אזי העליתי בוועידה מודש הדש, "מדינות מפותחות פחות" (לס דוולופט). תבין ישראל היא מדינה של עליה ושתוח - אולי יהידה במינה בעולם. נכון! גם הודו, למשל, צמאה לפיתוח, אבל מסוג אחר לגמרי. נדמהלי, כי שם מעודדים אמילו הגירת אזרחים לחו"ל. גם לפאקיסטאן ולבורמה יש בעיות פיתוח - ושוב: מסוג שונה בהחלט. לכל אחד לוחצת יבלת שונה-בהחלט- אחרת. מכל מקום, המושג "מדינות מפותחות פחות" נתקבל, מופיע במסמכים, נכנס למילון של הבנק העולמי, ומכנו מקצת משפטיה - תחוקתית, פורמלית, להלוואות "בריאות", אשר ינחנו, באם נזכה להן במטגרת המוסד החצש הקרוי "איי. די. איי" (אינטרנשויונל די וולןפ אסוסיאטון").

בשורות טובות

מה יש לדבר! שר האוצר הביא באמתחתו המון בשורות טובות. בבקשה. רק תשמעו: בשיחה עם סגן החוץ ~~אמא~~ האמריקאי מר דוגלס דילון הזכיר לו את הבטחות ג'ונסון כי ארה"ב חסייע לישראל בביצוע מפעלי השקיה גדולים. "טענתי" מספר לוי אשכול, טענתי, בשם פיתוח הארץ, - מיס אמרתי לו, מיס! מיס! מיס! חקלאות! היעצט! די וולופנט: התוצאה: יש סיכויים להלוואה, ו/או מענק של מיליונים".

הלאה: מר אשכול שוחח עם מר דילון אודות בעיות "הטלאמט" של ישראל, ואמר לו: "נו, מה אתם חושבים לעשות בנידון? מר דילון השיב כי הוא יורד לעומקה של בעיה, אבל נדמה לו שעם כל כל רצונה הטוב לא תוכל אמריקה לעזור לנו הרבה בשטח "הטלאמט". אולי, אמר, יתנו מענק לסלילת דרכי גישר, להקמת בתי-ספר,

בתי תרבות וכולי, נראה! נראה! אמר. מאידך, טוען שר האוצר, קיימת תקוה מבוססת, כי נקבל מארצות-הברית הלוואה יפה לענייני מיס! אולי איזה 50-60 מיליון לחמש שנים!"

"ללוות וגם להחזיר" אומר לוי אשכול, "כדאי מכל הבחינות! הראיה: הבנק האדיר לאכספור ואינפורט מקופותיו לווינו כבר סכומים הגונים, ואף החזרנו לו עשרות מיליוני דולר, - בלי שום דחיות ותרצים. התוצאה: ה"אכספורט - אימפורט בנק" מוכן ומזומן שוב להלוות למדינת ישראל סכומים רציניים למועד ארוך בתנאי שנביא תכניות ברורות ומפורטות מה ייעשה בדולרים שלו! הם רוצים לדעת בדיוק! מזמר לוי אשכול בגאווה: "אני אומר במלוא האחריות שבחוגים הפיננסיים בארצות-הברית קיים אימון מלא המדינה, והם בטוחים כי הכסף שאנחנו לווים מושקע בצורה נכונה ויעילה!"

אשנב זעיר - שיגדל

"כן! לעודד חוג סגור ומסוגר פרצנו. אמנם לעת עתה תלחנו לקדוח רק אשנב זעיר - אבל", מחייך שר האוצר "זה תטן גדול יהיה!..." מגלה לוי אשכול עלה בידינו לרכוש את אימונן של חברות הביטוח האדירות, שהן הממנות הגדולות באמריקה גופא. זה לא היה קל. החברות הללו דורשות ערבויות והיה צורך לגייס עזרת מוסד ממשלתי בווינגטפן הנותן ערבויות כאלה. - ובייסנו! ואם ירצה השם - נקבל.

שאלה: "כמה?"

אשכול (מחרעם קצת) "כמה כמה? מיליונים נקבל. אלו הן השקעות למועדים ארוכים המיועדות לצרכי שכון. נפתח לנו מקור כביר. אט-אט ובהדרגה נסיק ממנו תועלת עצומה. אנחנו נקיים באמריקה חברה שתהיה שייכת לכמה עשרות יהודים, ידידי ישראל, והיא תקבל את ההלוואה מחברות הביטוח ותעביר אותן לפירמה מקבילה בישראל - הצד הזה כבר יהי בסדר, אין מה לדאוג.

לפתע שאל שר האוצר אותי: נו, וועידת הבונדס לא מעניינת אותך בכלל?"

חשובה: "למען האמת, כל האמת, אך ורק האמת, לא כל כך!".

שום נדבות - השקיעו!...

הוא: בבדיחות הדעת, "אי אי אי מה זה אתכם העתונאים! מה אתם חושבים כי

הבונדס הוא התנור שבו ער מעצמו, צריך להסיק אותו! היטב היטב! שרייב!

געשריבן: חדלנו למכור לבונדס את הצ"ארעס (הצרות) של ישראל. יש קו חדש

אנחנו אומרים להם: רבוייטי ישראל מתכוננת למיליון שלישי תנו הלוואה

לפיחוחה ולבניש - שום נדובס! השקיעו! (בבטחון) השנה נשיג חמישים

ששים מיליון דולר! איין קליינגקיפט?!".

ומוסיף שר האוצר ומשתלהב: "אתה יודע כי למעלה משבעים מיליון דולר,

מתוך 400 המיליון אשר ניתנו באגרות משך העשור האחרון - הפכו כבר להשקעות!

נבמר כאילו שילמנו אותם!"

שאלה: היצד?

אשכול: "השקיעו יהודים טובים השקיעו בבתיס בפרדסים בתרומות שבעים מיליון

כי מה? מה אומר לעצמו יהודי באמריקה? אם כבר נתתי הלוואה ארוכה למדינת

ישראל, מילא, שתי הפך להשקעה זה טבעי ביותר!".

האם יועלו המסים?

מר אשכול אמרתי, יש לי שאלה, ואני רק מקוה כי היא לא חרגיו אותך, יתר

על המידה"...

הוא בדקרנות. "נראה נראה"

אני: כלום אין כוונה להעלות את המסים ו/ו מס הכנסה בכל צורה שהיא אחרי

הבחירות?

שר האוצר (בשלות נפש גמורה) "הנה אנו מתקרבים למועד הכנת התקציב. לא

היה ביני לבין שרף אפילו רמו, אתה שומע, אפילו רמו קל שבקלים בקשר להעלאה

כזאת. הייתי רוצה לומר בהודמנות זאת כי חל שיפור גדול בגביית המס. מספר

גדל והולך של בני העליה החדשה, למד שפ פשוט... שיש לשלם מס הכנסה! 9/;

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

REPORT OF THE COMMITTEE ON THE
PROGRESS OF THE WORK OF THE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
FOR THE YEAR 1956

CHICAGO, ILLINOIS
1957

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

REPORT OF THE COMMITTEE ON THE
PROGRESS OF THE WORK OF THE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
FOR THE YEAR 1957

CHICAGO, ILLINOIS
1958

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

REPORT OF THE COMMITTEE ON THE
PROGRESS OF THE WORK OF THE
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
FOR THE YEAR 1958

עשינו בשטח זה כברה דרך רצינית (שוקע בשרעפים) נו כן! אפילו מדינות
שהן הכי הכי, כמו אבה"ב איך יכולות להישבע שהמט נגבה אצלן בטאה אחוה!
מכל מקום, בחזרה לשאלה: לא דובר ולא הוכננה שום העלאה ככה זה לפי שעה.
יותר איני יכול להגיש".

אם לא יבוא ב.ג.

לוי אשכול, מעביר ידו על מצחו וחושב כי אולי חתם שטר גדול מדי, -
מוסיף: "כל הדברים האלה טובים ויפים - אם לא יבוא ב.ג. ויאמר: אשכול,
כלו כל הקיצין, צריך עוד כסף לבטחון - צריך!"
שאלה: "האיש הקטן, האזרח האמור ברחוב שואל עצמו לא פעם, מה יהיה כאשר
ייפסקו השילומים?"

אשכול: אם ייפסקו השילומים - ייפסקו! ולו היה העם בציון שמע לי, הייתי אומר
להם: תחסכו, תחסכו! הלוו כסף לממשלה! קנו פחות-חסכו יותר, ואז לא תתעסקו
בכל מיני שמעות של פחות ושמחות! יש לכם הכנסה? יפה מאוד, השקיעו במניות.
במלוות ממשלתיות! הממשלה תדע מה לעשות בכספים! זה יסייע לנו לפתור
בעיות סעד ועבודה יזומה, להכניס אלפים לחקלאות! אנחה רצינית הא!
לו היה העם בציון שומע לי"...

אדוני שר האוצר, כלום ניתן להבין מדבריו, כי רמת החיים בישראל הי גבוהה מדי?
הוא 'מסח אט אט) גבוהה! רמת החיים היא גבוהה! אין טעם אין צורך ויכולת
להרים אותה! הייתי מוכן לעשות חוזה כי תשאר כמו שהיא - זה לגמרי לא רע!"
שבנו וחזרנו לחסכונות, לפיחותים להשקעות. ושר האוצר סיפר: אנו מתכננים
הקמת מוסד ביקורת לפי הדוגמא האמריקאית.. כל חברה אשר תרצה להוציא
מניות תהיה חייבת להביא אישור וחוות דעת מן המוסד בו יש בו נציגי
הממשלה והבנקים הרציניים, ותהיה גם מערכת חוקים וחקנות, אשר תגן על
הציבור בפני הונאה.

נזכרנו בפרשת ג'ספר - גרינולד. שאלנו. שר האוצר סירב להגיב, משך בכתפיו,
הפטירו מה לנו ולזה? אחר כך ספרו לי כי לוי אשכול טס ארצה במטוס אל"על

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Section Header

First paragraph of the main body text, starting with a faint opening word.

Second paragraph of the main body text, continuing the narrative or discussion.

Third paragraph of the main body text, showing a continuation of the content.

Fourth paragraph of the main body text, with a faint transition or connector.

Fifth paragraph of the main body text, appearing to be a longer or more detailed section.

Sixth paragraph of the main body text, continuing the flow of information.

Seventh paragraph of the main body text, possibly a concluding or summary paragraph.

Eighth paragraph of the main body text, located near the bottom of the page.

קיים רחוב בתל-אביב

לא אל תפחדו לא שכחתי את הפיחות! אשכול, אשר שמע את הקושיה
הזאת בודאי אלף פעם ואחד, בעשרים וארבע השעות האחרונות, כבר הספיק
להתרגל אליה - הניב בניחותא: "תביט! יש שניים שלוח גורמים שמעוניינים
לעשות טרסק! אחד מהם עתון "חרות" - מה שתגיד - ימצא דרך לעשות רעש!
בבורסה עצמה - לא היתה תגובה! הנה בועד כמה ימים נוציא מטבע חדש, שטר
חדש. כבר הפיצו שמועות שנמחית עשרה אחוז, עשרים אחוז. כלום לא יופחת.
שטר בשטר יוחלף, ואז יווכח הקהל להעת כי פצרים מצויינים אנשים המעוניינים
בלבל לו את המוח ולהניח פצצות שעון שאנן מתפוצצות! אתה חייב לזכור
עוד משהו: קיים בתל אביב רחוב הנושא שם יקר ומכובד מאוד, ושם יושבים
יהודים שכל פרנסתם על מניפולציות, ושמועות ורכיל"ס - מעלים נקודות
מורידים נקודות, אני יודע מה עושים שם?!

ראיתי כי לוי אשכול סחוט ויגע. שני הקמטים הארוכים אשר
בצידי אפו - עמקו והתרחבו. הוא עצם עיניו מדי כמה דקות כמו היה רוצה
לומר: עזבו אותי עם כל זה - תנו לי לישון קצת! - בינתיים הזמין עוד כוס
הה.

בנעימה אישית

שאלה אחרונה: איוני השר, בעוד עשרים ושמונה יום, היערכנה -הפאגאד
הבחירות. כלום תחפוץ להיות שוב שר האוצר? האם אהבת את תפקידך זה!
או שמא הספיקו לך השנים האחרונות ואמרת לעצמך: די! שיטבור לו מישהו
אשר את הראש!

לוי אשכול (האמינו או לא), בנימה רגשנית, עצורה של וידוי: "אהבתי את
תפקידי? מה יש כאן לאהוב? תגיד שטויות! תגיד ציונות! - אין דבר -
תגיד, אבל יותר מכל אהבתי להיות בדגניה אל"ף! ענייני האוצר הם דבר מאוד
רציני, יש לך הרגשה שאהה - נו, איך לומר זאת, שאתה מכוון דברים! אבל
לאהוב זאת? שוב: אהה רשאי לחשוב - איזה מילים גבוהות ונמלצות, ציונות.

אולם מרגע שיצאתי מאחורי המעדר והמחרשה ראיתי בתפקידי שליחות. אני ממלא אותה - ומוכן להמשיך בה גם לעתיד! אולי תצחק אבל אני חי בהרגשה כי על אף כל הטענות והטרוניות, והקובלנו יש בלבך העם ברחבי המדינה, איזו נקודה קנטונת של סימפתיה שבילי! הריני רואה זאת כאשר אני מופיע בפומבי, בכל פעם באים יהודים ממוטים, תוחבים לי מעטפה בכיס, מכניסים פתק ליד, מבקשים לבדוק, לברר, לחקן איזה עוול, אשר נדמה להם - כי נעשה! בעצם, כל אדם, כל אזרח, במדינה יכול להגיע אלי, יש יהודים שמתחילים מכתביהם בזו: הלשפן: "אני בסוח אדוני השר, כי אגרחי זו חיפול ביד המזכירה, ולא הגיע כלל לידיך! ובכן המכתבים מגיעים לידי, ואני מעניין, מטפל מצווה לחקור אם נעשתה עוולה"...

אין אני נוהג להשתמש בשעת אינטרווין במכונת-אמת. אני סומך בפידה מסוימת על הרגשה. היתה לי תחושה, כי שר האוצר באמת איננו כה קשה, ומחוספס וחוקפני, וחסר פשרות מלגו, - כאשר הוא נראה לנו, משלמי המיסים, - מלבר. ואם כואב לך באמת - והצדק עמך - ותמצא אוזן קשובה, אבל! אם אמר את כל הדברים המחוקים, וטרח לעשות את הרושם הנעים רק למען הבוחר נ"י או אז - יגרום לפיחות בלתי חוזר של ערך אשכול...
